

Strane potpisnice zalažu se za saradnju zasnovanu na principima i mjerama kojima bi u periodu 2021. – 2022. unaprijedile kvalitetu života građana i građanki Kantona Sarajevo.

Ovaj dokument postavlja suštinski okvir saradnje između stranaka potpisnica i postavlja temelje vizije Kantona Sarajevo, kao istinskog glavnog grada Bosne i Hercegovine, građanskih vrijednosti i multietničkih temelja, s modernom, efikasnom i transparentnom upravom uz osnovnu pretpostavku da građani i građanke Kantona Sarajevo zaslужuju sigurno i kvalitetno životno okruženje kao optimalan ambijent za ostvarenje vlastitih potencijala i ambicija.

Sporazumne strane čvrsto su usmjerene ka kreiranju političkog ambijenta i kulture upravljanja zasnovane na temeljima dobre uprave po principima Evropske unije, stručnosti, jednakih šansi i inkluzivnosti te potpune implementacije građanskih prava, koja pravno podrazumijevaju i međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine.

Sporazumne strane svjesne su da pojedine mjere i projekti zahtijevaju višemandatni dugoročni angažman, ali su spremne raditi na njima kako bi što prije bile realizovane. Svjesne su i da određene mjere obuhvataju nadležnosti drugih nivoa vlasti, ali su odlučne u namjeri da kao Kanton dogovaraju i iniciraju realizaciju tih mera prema drugim nivoima vlasti te da pružaju punu saradnju i pomoći drugim nivoima vlasti pri provođenju tih mera.

Na osnovu pregovora o principima i mjerama zakonodavne vlasti u Kantonu Sarajevo, pregovarački timovi Naše stranke, Naroda i pravde, Socijaldemokratske partije, Nezavisne bosanskohercegovačke liste i nezavisnih zastupnika u Skupštini KS saglasno utvrđuju:

PROGRAM SKUPŠTINSKE VEĆINE KS 2021. - 2022.

Principi

- Primarno fokusiranje u djelovanju Skupštine, Vlade i institucija Kantona Sarajevo na sanaciju zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica pandemije bolesti COVID-19;
- Svi učesnici i učesnice u formiranju skupštinske većine potpisuju usaglašen dokument u kojem će biti navedeni osnovni principi djelovanja, set zakona i podzakonskih akata te mera i inicijativa. Potpisani dokument, u svom punom obliku, bit će dostupan javnosti;
- Formiranje skupštinske većine na kantonalnom nivou niti obavezuje niti isključuje koaliranje na višim ili nižim nivoima vlasti niti koaliranje na istom nivou u ostalim kantonima;
- Vlada Kantona Sarajevo će biti formirana na programskim načelima, konkretnim mjerama, zakonima i javnim politikama;
- Nastavak jasne opredijeljenosti za borbu protiv korupcije;

- Opredijeljenost za punu institucionalnu podršku EU integracijama BiH kod procesa koji su u nadležnosti Kantona Sarajevo;
- Uvođenje radikalnih mjera s ciljem podizanja kvalitete životne sredine, smanjenja onečišćenja zraka i sprečavanja drugih ekoloških rizika;
- Racionalizacija svih nadzornih i upravnih odbora i skupština firmi pod ingerencijom Kantona Sarajevo;
- Zaštita javnih ustanova, institucija, zavoda i firmi od stranačke kontrole i stranačkog upravljanja uz uspostavu stručnosti i etičnosti kao osnovnih kriterija;
- Pojačana prava, obaveze i odgovornost ministara i ministrica za funkcioniranje svih pravnih subjekata iz njihovih resora;
- Zalaganje za rodnu i etničku izbalansiranost u upravljačkim strukturama i izvršnoj vlasti;
- Vlada Kantona Sarajevo će prilikom provođenja presuda Ustavnog suda i reformi

Ustava težiti da Grad Sarajevo i Kanton Sarajevo postanu jedan nivo vlasti prema uzoru na brojne prijestolnice zemlja Evropske unije;

- Finansiranje udruženja građana mora se provoditi isključivo na konkursnom i projektnom osnovu, a po unaprijed utvrđenim kriterijima;
- Djelovanje javne uprave usklađeno s EU principima:
  - a. Široke javne konsultacije pri donošenju akata,
  - b. OECD smjernice za korporativno upravljanje u državnim firmama,
  - c. e-uprava;
- Povećanje efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti rada Skupštine Kantona Sarajevo kao i zastupnika i zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo, što podrazumijeva izmjene poslovnika i drugih akata;
- Reforma i depolitizacija obrazovanja;
- Revitalizacija komunalne infrastrukture u nadležnosti Kantona Sarajevo;
- Poboljšanje uvjeta rada i snažnija zaštita radničkih prava;
- Unapređenje poslovnog okruženja;
- Unapređenje položaja mladih;
- Zalaganje za pronatalitetne politike i podršku porodici;
- Smanjenje troškova javne uprave i administracije u Kantonu Sarajevo;
- Vlada Kantona Sarajevo će težiti da na osnovu nezavisnih stručnih analiza ozdravljena preduće iz komunalne privrede potencijalno spoji u "Sarajevski Holding";
- Pojačana kontrola javnih nabavki i centralizacija tamo gdje je moguće;

- Imenovanje stručnih rukovodilaca i rukovoditeljica u svim preduzećima, ustanovama, zavodima, fondovima i ostalim institucijama čiji je osnivač Kanton Sarajevo, bez obzira na stranačku pripadnost;
- Depolitizacija javne uprave.

Prioritetne mjere

Hitne mjere uslijed pandemije bolesti COVID-19

- Hitno pristupanje izradi rebalansa budžeta u skladu s ekonomskim uvjetima izazvanim pandemijom bolesti COVID-19, sa fokusom na racionalizaciju svih izdataka izuzev onih koji služe očuvanju postojećih i otvaranju novih radnih mjeseta u privredi;
- Novi programi masovnog zapošljavanja u toku pandemijske krize s fokusom na reformirane programe, javne rade, zapošljavanje mladih i teže upošljivih radnika i radnika;
- Realizacija zaključaka 28. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo od 25. 8. 2020. na prijedlog klubova zastupnika NS, SDP, NiP, NBL i samostalnih zastupnika i zastupnica;
- Osigurati aktivnu psihološku i savjetodavnu podršku i pomoći licima oboljelim od korone i njihovim porodicama;
- Osigurati materijalnu i kadrovsku podršku svim ustanovama i institucijama KS s ciljem nesmetane organizacije rada u otežanim uvjetima pandemije bolesti COVID-19;
- Velika kampanja s ciljem povećanja individualne svijesti i značajno povećanje kontrole poštivanja i kazni za nepoštivanje mjera za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 s posebnim akcentom na sezonu gripe i period značajnijeg zagađenja zraka;
- Omogućiti rad zdravstvenih ustanova punim kapacitetom uz poštivanje individualnih mjera zaštite od zaraze virusom Sars-Cov-2;
- Transparentno praćenje priliva i podjele sredstava namijenjenih za sprečavanje širenja i saniranje posljedica pandemije bolesti COVID-19;
- Definitivno kadrovsko, materijalno i lokacijsko rješavanje potreba Kantona za liječenje zaraznih bolesti, uključujući uspostavljanje izolatorija;
- Ograničenje upotrebe svih beneficija i privilegija koje koriste izabrani dužnosnici i dužnosnice zaposlenici i zaposlenica u javnom sektoru, uključujući upotrebu službenih vozila, telefona, itd;
- Ukipanje naknada službenicima i službenicama te izabranim profesionaliziranim dužnosnicima i dužnosnicama za aktivnosti koje se obavljaju u toku radnog vremena;
- Odabir projekata javnih radova u svrhu kreiranja privrednog zamaha i bržeg prevazilaženja posljedica pandemije;
- Formirati krizni štab za ekomska i privredna pitanja na području Kantona Sarajevo i uključiti predstavnike i predstavnice obrtničke i privredne komore, sindikata, udruženja poslodavaca i udruženja freelancera, odnosno freelancerki;

- Realizacija svih zaključaka Tematske sjednice o mladima Skupštine Kantona Sarajevo od 20. 12. 2019. Uvođenje pozitivnih domaćih i međunarodnih praksi u procesu institucionalne brige o mladima;
- Revizija zakonskog okvira za pokretanje javno-privatnog partnerstva;
- Kreiranje mjera za sufinansiranje obrtnika i obrtnica koji su na bolovanju ili u samoizolaciji;
- Uputiti inicijativu ka Vladi FBiH za donošenje novog Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica sa većim obuhvatom i opsežnijim mjerama;
- Nastavak sufinansiranja troškova plata u svrhu očuvanja radnih mjesta prema precizno utvrđenim kriterijima;
- Poticaj hotelskoj industriji putem Turističke zajednice kroz programe privlačenja turista i turistkinja iz cijele BiH;
- Obrtnicima/obrtnicama i privrednicima/privrednicama u slučaju nemogućnosti izmirivanja obaveza omogućiti umanjeno plaćanje režijskih troškova prema javnim komunalnim preduzećima u vrijeme trajanja pandemije i krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19;
- Izvršiti analizu i reviziju svih dokumenata/procedura u vezi sa postupanjem u stanju prirodne nesreće u cilju izrade odgovarajućih protokola i procedura za postupanje u kriznim situacijama (COVID-19 i druge krizne situacije koje se mogu pojaviti u budućnosti);
- Napraviti "korona semafor" sa potpunom digitalnom upravom za praćenje nastavnog procesa do juna 2021. godine (napraviti po austrijskom modelu praćenje svih škola u Kantonu u toku cijele godine);
- Obuka direktora/direktorica i nastavnika/nastavnica za sticanje kompetencija za rad u uvjetima nesigurnosti i neizvjesnosti;
- Uspostaviti COVID-19 edukativni (ekspertska barometar) sa ciljem stručnog savjetovanja učesnika i učesnica u procesu obrazovanja koji će vršiti koordinaciju svih aktivnosti (rad sa roditeljima, NVO, međunarodne organizacije itd.);
- Postavljenje procjene rizika nastavnog procesa u srednjem obrazovanju, pogotovo u srednjim stručnim školama;
- Adaptacija kurikuluma i izvođenja nastavnog procesa u uvjetima pandemije, uz primjenu online i hibridne nastave u sklopu pokrenute kurikularne reforme;
- Projekat partnerstva kao osnove za kvalitet u procesu prenosa znanja na svim nivoima;
- Odgovarajući program partnerstva za djecu sa teškoćama u razvoju s uvođenjem svih onih mjeru koje će im omogućiti nesmetano učešće u procesu obrazovanja;
- Izrada programa prilagođavanja škola uvjetima pandemije (adaptacije; stvaranje vanjskih učionica, adaptacija mokrih čvorova, zajedničkih prostorija), opremanje škola za ove uvjete;
- Nabavka nedostajuće informatičke opreme;

- Optimizacije zimske i ljetne škole za dopunu znanja;
- Hitna uspostava drive-in punktova za brza testiranja oboljelih;
- Unapređenje komunikacije otežane zagušenjem telefonskih linija između zdravstvenih ustanova i pacijenata/pacijentica;
- Revizija rada kriznog štaba i formiranje novog kriznog štaba uz pojačanu transparentnost rada;
- Uspostavljanje i kontinuirano unapređenje online nastave na svim fakultetima Univerziteta u Sarajevu.

Skupština Kantona Sarajevo

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Izmjene Poslovnika o radu Skupštine koje će omogućiti veću prohodnost amandmana na zakone i zakona koje predlažu zastupnici i zastupnice, te osigurati pravovremeno davanje odgovora istima;
- Kreiranje modela finansiranja skupštinskih zastupnika i zastupnica koji bi ovisio o njihovom prisustvu i učešću u radu skupštinskih sjednica i sjednica i aktivnosti radnih tijela Skupštine;
- Uvesti jasan i pregledan sistem glasanja po imenima svih zastupnika i zastupnica po svim tačkama dnevnog reda na svim sjednicama;
- Podizanje javnih rasprava na viši nivo, gdje će se građanima i građankama omogućiti da se obrate zastupnicima zastupnicama kao i članicama i članovima Vlade; da se organizuju uživo javne rasprave o najvažnijim pitanjima, sve s ciljem boljeg uvezivanja i jačanja demokratske svijesti i demokratskih kapaciteta, a u skladu sa epidemiološkom situacijom;
- Inicirati prema Parlamentarnoj skupštini BiH donošenje Zakona o Glavnem gradu Bosne i Hercegovine;

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Obavezno obraćanje predstavnika i predstavnica komisije i javno razmatranje stavova komisija i odbora Skupštine u razmatranju izvještaja javnih ustanova i javnih preduzeća;
- Napraviti prečišćene tekstove svih akata Kantona Sarajevo.

Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom KS

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Osiguravanje finansijske samostalnosti i optimalnih uvjeta za rad Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom;
- Intenzivirati rad na donošenju novih propisa i zakonsko normiranje u vezi sa zaštitom lica koja prijave korupciju;
- Normiranje sukoba interesa u javnom sektoru Kantona Sarajevo;
- Razvijanje javne svijesti o štetnosti korupcije u skladu sa strateškim dokumentima Strategijom i Akcionim planom;
- Nastavak započetih aktivnosti na uspostavi baza podataka (baza javnih nabavki, registar imenovanih lica, registar zaposlenih u javnom sektoru...) po različitim segmentima te uvezivanje baza radi praćenja i analitike u svrhu prevencije;
- Propisivanje procedura za saradnju svih organa uprave i institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo s Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanja kvalitetom u cilju pojačane prevencije i rane identifikacije potencijalnih koruptivnih radnji;
- Intenzivirati rad na donošenju etičkog zakona o prevenciji korupcije uz intenziviranje kampanja kojima se ukazuje na štetnost korupcije;
- Korištenje revizorskih izvještaja, inspekcijskih nalaza i nalaza internih revizora i uočenih nezakonitosti za otkrivanje i provjeru koruptivnih radnji;
- Uskladiti redovne izvještaje imenovanih i izabralih lica sa poreskim rokovima;
- Pooštiti nadzor nad radom na usmenim istupima na konkursima, uz obavezno snimanje usmenih ispita, uz mogućnost da svaki kandidat i kandidatkinja ima uvid u usmeni dio ispita svih kandidatkinja i kandidata;
- Završetak procesa revizije diploma u Kantonu Sarajevo i stvaranje pretpostavki za dalje aktivnosti po otkrivenim neusklađenostima u saradnji sa Ministarstvom pravde i uprave;
- Koordinacija uvođenja antikoruptivnog ISO standarda 37001-2016 u rad svih institucija.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Proširenje podataka u Registru zaposlenih u javnom sektoru u KS sa podacima s općinskog nivoa.

Vlada i Ministarstvo finansija

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Dovršetak procesa ukidanja i umanjenja kantonalnih parafiskalnih nameta. Revizija oporezivanja poklona i nasljeđa i preispitivanje politike prema nekorištenim privatnim i poslovnim nekretninama;
- Završetak projekta “Boljom upravom do bržeg ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini”;
- Izrada studije Future Studies (Studija budućnosti) Kantona Sarajevo u cilju poboljšanja strateških, ekonomskih i kulturnih prednosti Kantona Sarajevo, identifikacija potencijalnih budućih izazova i mogućnosti, jačanje sposobnosti izvršne i upravne vlasti za suočavanje s izazovima i provođenje efikasnih reformi, nalaženje odgovarajućih metodoloških alata koje Vlada Kantona Sarajevo treba razvijati;
- Uspostava Registra finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo i usvajanje Zakona o registru finansijskih obaveza;
- Implementacija modula stalnih sredstava u okviru cloud sistema za trezorsko poslovanje;
- Uspostava Registra finansijskih potraživanja u Kantonu Sarajevo. Uspostavljanje jedinstvene evidencije potraživanja u Kantonu Sarajevo, poboljšanje metodologije i dinamike naplate potraživanja, definisanje mjera prema dužnicima i dužnicama koji ne izmiruju svoje obaveze prema Kantonu Sarajevo, sa krajnjim općim ciljem povećanja budžetskih prihoda;
- Izmjenama i dopunama Zakona o robnim rezervama, te njegovim usklađivanjem sa zakonima na višim nivoima osigurati da rad Direkcije za robne rezerve bude transparentniji i efikasniji, naročito u pogledu procedure nabavki i organizacije Direkcije;
- Izgradnja kapaciteta Direkcije za robne rezerve u oblasti intervencija na tržištu u slučaju poremećaja snabdjevenosti stanovništva i privrede;
- Analiza i sistematizacija radnih mjesta u svim javnim ustanovama;
- Objedinjavanje procesa javnih nabavki kako Vlade, tako i Skupštine Kantona Sarajevo;
- Reduciranje i strožija kontrola dodjele sredstava iz tekućih transfera, jednokratne pomoći i interventnih sredstava;
- Transformacija Zavoda za izgradnju i Zavoda za planiranje razvoja u smislu osnaženja Zavoda za izgradnju da vodi i nadzire projekte svih kantonalnih resora i osnaženja Zavoda za planiranje u polju razvojne politike i kapaciteta za ispunjenje obaveza iz polja evropskih integracija;
- Osnaživanje budžetske inspekcije radi efikasnijeg praćenja utroška budžetskih sredstava;
- Analitički prikaz finansiranja projekata koje ujedno finansira Kanton Sarajevo i drugi nivoi vlasti;
- Donošenje kantonalnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
- Donošenje kantonalnog zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu;

- Proširiti nadležnosti Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo na davanje mišljenja o usklađenosti propisa sa pravnom stečevinom EU.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Donošenje propisa kojima se, kao osnov za prijevremeno razrješenje organa upravljanja, rukovođenja i nadzora u institucijama kojima je osnivač Kanton Sarajevo predviđa i situacija kada se ne poštuju Vladine i/ili preporuke/nalozi Ureda u domenu prevencije i borbe protiv korupcije;
- Jačanje kapaciteta Uprave za inspekcijske poslove s posebnim naglaskom na inspekciju rada i tržišno-turističku inspekciju;

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Priprema Ministarstva finansija za prelazak na programsko, rodno odgovorno i projektno budžetiranje;
- Osiguranje minimalno desetodnevnih zaliha primarnih robnih rezervi za područje Kantona Sarajevo.

Ministarstvo kulture i sporta

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Donijeti strategiju razvoja kulture u Kantonu Sarajevo 2022 – 2026;
- Donijeti strategiju razvoja sporta u Kantonu Sarajevo 2022 – 2026;
- Danošenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu;
- Danošenje zakona o kulturi;
- Pooštravanje i unapređenje interne kontrole u oblasti kulture i sporta;
- Povećanje stepena transparentnosti u finansiranju programa i projekata Ministarstva;
- Unapređenje Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata udruženja koja se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Kantona Sarajevo, Pravilnika o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih grantova za oblast kulture i umjetnosti, Pravilnika za podršku finansiranja javnog interesa u sportu Kantona Sarajevo;
- Revidiranje uspješnosti rada pojedinih JU kulture sa ciljem optimizacije finansiranja i realizacijom namijenjene kulturne funkcije;
- Revidiranje liste i obaveza istaknutih samostalnih umjetnika i umjetnica u cilju podrške onima koji uistinu zaslužuju taj status;

- Prepoznavanje kategorije slobodnog umjetnika i umjetnice, uključujući i status uličnog umjetnika/ulične umjetnice;
- Proglašenje KSC Skenderija arhitektonskim i kulturnim spomenikom prvog reda uz kontinuiranu revitalizaciju ovog objekta;
- Uvođenje balansa u finansiranju sporta i kulture u Kantonu Sarajevo;
- Programi finansiranja vrhunskih individualnih sportista i sportistkinja;
- Aktivnije učešće odgovarajuće skupštinske komisije pri nadzoru nad finansiranjem i utroškom sredstava projekata Ministarstva kulture i sporta;
- Preuzimanje održavanja spomenika historijskim ličnostima od značaja u Kantonu Sarajevo;
- Unapređenje i modernizacija rada JU Biblioteka Sarajeva;
- Mapiranje sportskih i kulturnih manifestacija i infrastrukture;
- Poboljšane internet stranice Ministarstva tako da prezentira sve potrebne informacije koje bi olakšale rad kulturnim radnicima/cama i umjetnicima/cama i upoznala ih sa njihovim pravima;
- Izvršiti reviziju registra istaknutih umjetnika i umjetnica;
- Program podrške plasirajući domaćih autorskih djela na strana tržišta, sa posebnim naglaskom na podršku za prevodenje domaćih djela na strane jezike;
- Pružiti priliku lokalnim umjetnicima i umjetnicama da osmisle i ožive javni prostor i tako pomognu razvoj kulture i turizma. U ovu svrhu napraviti registar javnih prostora za ovu namjenu;
- Po UNESCO standardima sačiniti listu nematerijalne kulturne baštine Kantona Sarajevo;
- Omogućiti internet posjete muzejima, spomenicima, istorijskim mjestima i objektima i na taj način olakšati pristup kulturnoj baštini Kantona Sarajevo;
- Podizanje razine svih vrsta pismenosti i poticanje čitanja kroz provođenje ciljanih promotivnih aktivnosti JU Biblioteke Sarajeva;
- Kontinuirana podrška kulturnim sadržajima i manifestacijama poput književnih promocija, čitalačkih programa, književnih radionica za djecu i mlade, koncertima, izložbama, predstavama, performansima, akcijama, multimedijalnim događajima, posebno onima koje organizuju akademije i fakulteti, srednje i druge umjetničke škole;
- Osigurati odgovarajući organizacijski oblik bibliotečke djelatnosti u svim lokalnim zajednicama u skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti, te poticati djelovanje postojećih i osnivanje novih pozajmnih odjeljenja biblioteke;
- Omogućiti besplatan pristup internetu i savremenoj informacijskoj i komunikacijskoj opremi u bibliotekama.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Završetak procesa registracije i formiranja Galerije Collegium artisticum i njenog kapacitiranja za nesmetan rad u skladu sa zakonom, kao i izvršiti neophodne građevinske radove na održavanju Galerije;
- Uključivanje djece iz ranjivih kategorija stanovništva u sportske aktivnosti kroz besplatne programe;
- Izgradnja, obnova i održavanje objekata od interesa za kulturu i sport;
- Pretvaranje prostora u vlasništvu Kantona Sarajevo u umjetničke centre s ateljeima i radionicama za čije će korištenje aplicirati umjetnici i umjetnice;
- Podrška projektu ljevaonice Akademije likovne umjetnosti za izvođenje praktične nastave;
- Vraćanje sporta na ulice: akcija izgradnje desetina sportskih igrališta koja bi, u saradnji sa Ministarstvom saobraćaja i prostornog uređenja, mogla postati obavezni i standardizirani detalj na krovovima svih budućih parking garaža;
- Donošenje odluke o klubovima od strateškog interesa za Kanton Sarajevo i kreiranje okvira finansiranja klubova od strateškog interesa;
- Relizacija projekta rekonstrukcije i sanacija stare željezničke stanice Ilijada u saradnji sa lokalnom zajednicom, uključujući rješavanje imovinsko-pravnih odnosa;
- Podrška projektima jačanja povezanosti djece i mladih sa kulturnim ustanovama.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Usmjeravanje grantova za promociju individualnosti, ohrabruvanje originalnosti i poticanje na autorstvo i produkciju novih autorskih djela u muzici, pozorišnoj i vizuelnoj umjetnosti;
- Kanton Sarajevo mora preuzeti na sebe pregovaračku misiju i posredovati između drugih gradova da se u sedam državnih institucija, kojima nastoji novčano pomoći, angažiraju najbolji kadrovi iz čitave BiH kako bi se i ostatak BiH animirao u izdvajaju sredstava za ove institucije;
- Uspostavljanje standarda i certificiranje restorana koji ispunjavaju te standarde kako bi uopće mogli reklamirati svoju hranu kao tradicionalnu domaću kuhinju. (Zavod za očuvanje i zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog bogatstva) te tako pospešiti domaću proizvodnju u Kantonu;
- Nastavak aktivnosti na pripremi za izgradnju muzeja Ars Aevi;
- Izrada spomenika značajnim historijskim ličnostima BiH uz obavezne konsultacije i rasprave sa historičarima i historičarkama umjetnosti, urbanistima i urbanisticama te umjetnicima i umjetnicama (Isa-beg Ishaković, Kralj Tvrtko I, Kulin Ban, itd.);
- Izgradnja koncertne dvorane, koja realno odgovara potrebama Sarajeva, uključujući rješenje smještaja Sarajevske filharmonije;
- Izrada projekta izgradnje pozorišta na lokaciji izvan općina Centar i Stari Grad;

- Konačno rješavanje problema smještaja Historijskog arhiva u skladu sa preporukama struke iz arhivske oblasti;
- Pojačane aktivnosti Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeda Sarajevo.

Ministarstvo pravde i uprave

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Utvrđivanje amandmana na Ustav Kantona Sarajevo u cilju donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi;
- Utvrđivanje amandmana na Ustav Kantona Sarajevo kojim se uspostavlja pravo na vodu za sve stanovnike KS;
- Donošenje Zakona o nepotizmu i stranačkom zapošljavanju;
- Kreiranje pravnih prepostavki za digitalizaciju javne uprave u Kantonu Sarajevo;
- Uspostavljanje baze nevladinih organizacija (korisnika sredstava) od strane Ministarstva pravde i uprave KS, s podacima o dobijenim sredstvima sa svih nivoa vlasti;
- Provođenje obaveza BiH iz programa Partnerstvo za otvorenu vladu i provođenje Strategije za borbu protiv korupcije u BiH. Uključivanje u borbu protiv korupcije u saradnji s Uredom za kvalitet i borbu protiv korupcije;
- Jačanje kontrolnih mehanizama u provođenju Uredbe o postupku objavljivanja propisa i javnosti rada sa ciljem jačanja kapaciteta javnog sektora i osiguranja transparentnosti u poslovanju;
- Uređenje zakonskog okvira u vezi sa zaštitom lica koja prijavljuju korupciju uz preporuke Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom KS;
- Uspostava sistema brže razmjene informacija između policije i tužilaštva;
- Izrada preporuka za kaznenu politiku uz saradnju s vanjskim konsultantima, Općinskim i Kantonalnim sudom u Sarajevu, Tužilaštvom Kantona Sarajevo i agencijama za zaštitu zakonitosti, poštujući načela nezavisnosti pravosuđa;
- Smanjenje učešća usmenog ispita u ukupnom bodovanju na konkursima u kantonalne institucije i uvođenje sistema nasumičnog izbora pitanja za pismene ispite.
- Iniciranje prema državnom nivou vlasti rješavanja pitanja certificiranja tumača znakovnog jezika;
- Stvaranje zakonskog okvira i prepostavki za postupanje nakon završetka procesa revizije diploma u KS;

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata);

- Zakon o upravljanju javnim sektorom u Kantonu Sarajevo (propis kojim bi se na jedinstven način uredilo planiranje, upravljanje, kadrovsko planiranje, izvještavanje, odgovornost i druga pitanja od značaja);
- Donošenje Zakona o platama Kantona Sarajevo;
- Provođenje Uredbe o kontroli javnih nabavki uz dvostepeni nadzor;
- Unapređenje sistema edukacija i ocjenjivanja zaposlenih u javnom sektoru KS;

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Revidiranje normative kojom se uređuje programiranje i izvještavanje u javnom sektoru, u cilju osiguranja funkcionalnog i efikasnog upravljanja kadrovima, uz smanjivanje prostora za korupciju u procesu zapošljavanja;
- Jačanje kapaciteta redovnih sudova u Kantonu Sarajevo za rješavanje sporova koji nastanu tokom privrednog poslovanja;
- Mapiranje koraka potrebnih za ustavno-pravnu reformu Kantona Sarajevo s ciljem transformacije kantona u Sarajevo grad-kanton po uzoru na brojne evropske prijestolnice;
- Rješavanje pitanja nagomilanih sudske komunalnih predmeta.

Ministarstvo privrede

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Zaštita šuma na području Kantona Sarajevo uz pojačane aktivnosti inspekcijskih organa uz saradnju sa MUP-om KS;
- Izmjena Zakona o šumama u cilju rješavanja problema čuvara šuma;
- Realizacija projekta urbanih šuma kao dio globalne UN inicijative Great Green Walls for Cities i vid rješenja za problem aerozagadenja.
- Izrada studija ekonomске održivosti svakog od kantonalnih javnih preduzeća;
- Izrada strategije za razvoj ključnih industrija u okolnostima nastalim uslijed pandemije;
- Unapređenje industrijskih i poslovnih zona i poboljšanje pogodnosti poslovanja u njima u saradnji s lokalnom zajednicom;
- Podrška razvoju centara za poduzetništvo, poduzetničkih inkubatora, klastera, tehnoloških parkova, zona male privrede i start-up firmi;
- Podrška pristupu kapitalu pod povoljnim uvjetima finansiranja za potrebe prevazilaženja krize likvidnosti i revitalizacije poslovanja;
- Analiza efekata dosadašnjih programa podrške privredi;

- Analiza efekata programa razvojne agencije SERDA, koji su finansirani sredstvima Kantona Sarajevo;
- Razvoj novih i revidiranje postojećih programa poticaja podrške privrednicima i privrednicama i razvoju poduzetništva s posebnim naglaskom na akvizicije novih tehnologija, podrške inovacijama, razvoju ljudskog kapitala, razvoju “inter-firm” kolaboracije te promoviranja vertikalne integracije;
- Uspostaviti program podrške digitalizaciji poslovanja obrta i mikropreduzeća;
- U saradnji s općinama, uz mogućnost sufinansiranja, redefinisati dinamiku i/ili način plaćanja “zemljišne rente” i drugih naknada po osnovu kupovine/korištenja zemljišta za potrebe etabliranja novih i proširenja prerađivačkih/proizvodnih kapaciteta;
- U saradnji s Ministarstvom obrazovanja, nauke i mlađih podržati programe uvezivanja obrazovnih institucija sa strateškim granama industrije, s ciljem obuke i zapošljavanja neophodnih ljudskih resursa;
- Izmjena Zakona o turizmu; racionalizirati broj ljudi u upravljačkim strukturama Turističke zajednice s ciljem finansijske održivosti, a zbog pada prihoda iz osnovnih izvora (članarina, boravišne takse);
- Kreiranje uvjeta i programa za razvoj socijalnog poduzetništva.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Razvoj strategije za privlačenje direktnih investicija u KS;
- Posebne olakšice za freelancere i freelancerke u Sarajevu. Stvaranje ambijenta koji će ih privući u Sarajevo i kreirati regionalni grad-hub za ovu granu privrede i kreativnu industriju;
- Izmjena Zakona o koncesijama s ciljem unapređenja kriterija dodjele, pooštavanja naplate i objave registra koncesionara te uspostava registra javnih dobara koja mogu biti predmetom koncesije;
- Uspostaviti efikasnije lovno i ribolovno gazdovanje s ciljem obogaćenja turističke ponude;
- Dosljedno propisati i naplatiti korištenja prirodnih resursa, uključujući crpljenje vode u komercijalne svrhe i jasno razdvojiti upotrebu tehničke od pitke vode;
- Osiguranje povoljnih uvjeta za korištenje neiskorištenih javnih resursa i to: poslovnih prostora, građevinskih objekata, poljoprivrednih površina u vlasništvu Kantona Sarajevo, a u cilju razvoja socijalnog poduzetništva;
- Intenzivirati turističku promociju Sarajeva unutar i van granica BiH, uključujući izradu strategije za razvoj turističke ponude u konkretnim “COVID” i “postCOVID” uvjetima;
- Uspostava programa podrške poduzetništvu putem fonda koji će osigurati privlačenje investicija sa brojem novih radnih mesta kao prvim kriterijem;
- Podrška projektima sa fokusom na privlačenje investitora i investitorki iz dijaspore;
- Intenziviranje aktivnosti na osposobljavanju ledene dvorane u Sarajevu tokom cijele godine;

- Revizija i implementacija Strategije razvoja kreativne industrije KS te projektno finansiranje udruženja iz te oblasti;
- Uspostavljanje tehnološkog parka u naselju Šip u saradnji sa lokalnom zajednicom.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Restrukturiranje javnih preduzeća s ciljem modernizacije rada, infrastrukture i ponude;

Institucija: Ministarstvo privrede u skladu sa smjernicama OECD-a.

- Posebnu podršku pružiti problemima zanatlija, kroz donošenje podzakonskih akata o zanatstvu, kojima će se poticati razvoj i unapređivanje zanata i srodnih djelatnosti, zaštiti stare i tradicionalne zanate te utvrditi mјere za stvaranje boljeg privrednog ambijenta i povoljnijih uvjeta poslovanja zanatlija-poduzetnika;

Ministarstvo saobraćaja

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Usvajanje Zakona o javnom prevozu KS;
- Usvajanje Zakona o cestama u KS;
- Izmjena i dopuna Zakona o Taxi uslugama u KS;
- Formiranje agencije (direkcije) za JP KS koja će biti titular i nositelj svih procesa u javnom prevozu;
- Promjena reda i rasporeda linija i uvođenje novih linija JP u KS;
- Izgradnja 24 tramvajska stajališta;
- Uređivanje i jasno definisanje trolejbuskih, autobuskih i minibuskih stajališta;
- Jedinstvena karta/kupon u JP uz mogućnost online kupovine;
- Izgradnja trolejbuske mreže do Vogošće;
- Nabavka novih trolejbusa;
- Poseban fokus na minibuski saobraćaj u padinskim dijelovima grada s aspekta novih linija i novih vozila na linijama;
- Definisanje upravljanja parking prostorom u KS (upravitelj) i definisanje tarifnog sistema parking usluge po zonama i vrsti parkinga;
- Implementacija pametnog (smart) parkinga na konsolidiranoj infrastrukturi (ulični parking);
- Završiti dio južne longitudinale od pomoćnog stadiona na Grbavici do zgrade koja se planira rušiti kao i početak izgradnje zamjenske zgrade;

- Završiti kružni tok na Devetoj transverzali i spojiti ulicu Džemala Bijedića s ulicom Safeta Zajke;
- Izgraditi Nultu transverzalu od zgrade Parlamenta do mosta Suade i Olge;
- Rekonstrukcija i sanacija lokalnih cesta od značaja za KS u saradnji s općinama isključivo uz osiguranje građevinske dozvole unaprijed (kod kandidovanja projekata od strane Općine) kako bi sredstva koja su namijenjena bila realizovana u tekućoj godini shodno planu Direkcije za ceste;
- Implementacija i postavljanje zaštitnih ograda s aspekta sigurnosti na svim kantonalnim cestama kao i cestama od značaja za Kanton;
- Rješavanje pitanja nadležnosti održavanja i upravljanja cestama višeg ranga u KS sa posebnim osvrtom na glavnu gradsku magistralu;
- Usvajanje strategije javnog prevoza do 2030. uz izradu plana razvoja kapaciteta upravljanja i rada javnog prevoza KS;
- Izrada Plana mobilnosti za KS: stvaranje održivog transportnog sistema u KS sa fokusom na smanjenje zagađenja zraka, povećanja učinkovitosti i ekonomičnosti u transportnom sistemu i povećanje sigurnosti i zaštite;
- Stvaranje kvalitetnijeg okruženja za pješake kroz gradnju novih šetnica i pothodnika u saradnji s općinama i komunalnim preduzećima;
- Izgradnja novih biciklističkih staza u saradnji s općinama kao i proširenje postojećih uz izgradnju parkinga za bicikle blizu javnih ustanova i stajališta JP;
- Identifikacija i rješavanje problema unutar sektora gradske logistike/distribucije za privredne subjekte koji rade distribuciju roba;
- Izgradnja punjača za električne automobile u saradnji s općinama;
- Poboljšanje vertikalne i horizontalne signalizacije u KS;
- Uspostava funkcionalne veze javnih parking prostora i sistema javnog gradskog prevoza;
- Regulacija novih prevoznih sredstava, uključujući električne romobile.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Izgradnja saobraćajnog centra za upravljanje JP u KS;
- Promjena tarifnog sistema naplate karata/kupona JP;
- Pojačati mobilnost putnika u JP na način da se JP uskladi sa redovima vožnje prigradskih, entitetskih i međuentitetskih linija i željezničkih linija u smislu presjedanja sa vangradskog na gradski saobraćaj;
- Predputno informisanje putnika i putnica (informisanje na stajalištima o vremenskom slijedu vozila JP) i putno informisanje (ažurirano audio i video informisanje putnika i putnica u vozilima koje se odnosi na nadolazeću stanicu JP);

- Rekonstrukcija tramvajske pruge Marijin Dvor-Ilidža;
- Nabavka novih tramvaja;
- Adaptivno upravljanje saobraćajem (automatsko i poluautomatsko upravljenje semaforima i tokovima u saobraćaju);
- Izgradnja podzemnih garaža u saradnji s općinama i upraviteljem ili upraviteljicom parkinga sa fokusom na gradske zone;
- Prva transverzala: Završiti dio od Kranjčevićeve ulice do ulice Braće Begića; Završiti dio od Šipa do tunela Kobilja glava; Završiti tunel Kobilja glava i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na dionici od Braće Begića do Šipa;
- Izgradnja dodatne dvije trake u ulici Džemala Bijedića do Otoke;
- Širenje semaforske zvučne signalizacije za slijepe i slabovidne osobe.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Strateško definisanje i pozicioniranje terminala JP u KS (proširenje postojećih i izgradnja novih) koji će omogućiti kvalitetniju uslugu putnicima u KS;
- Izgradnja tramvajske pruge Ilidža-Hrasnica;
- Restrukturiranje GRAS-a i pokretanje dugoročne planske sanacije;
- Započeti izgradnju dodatne dvije trake na Dvanaestoj transverzali (Stup-Aerodrom-granica entiteta) u saradnji sa Cestama Federacije;
- Izgradnja gradskog autoputa u saradnji sa FBiH od Buljakovog Potoka do Buća Potoka, a nakon toga dalje prema Pofalićima i konačno do spajanja sa Prvom transverzalom;
- Priprema projekta vertikalnog transporta Hrasnica-Igman;
- Kompletna rekonstrukcija i izgradnja regionalnoga puta Dariva-Hreša.

Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Sistematska zaštita izvorišta pitke vode;
- Strateško rješavanje problema odvoza otpada i deponije Smiljevići;
- Adekvatno upravljanje komunalnim otpadom uz uspostavljanje reciklažnih dvorišta, palionica i plinoelektrane u Kantonu Sarajevu uz primjenu Evropske direktive o deponijama;
- Uvođenje izdavanja elektronskih računa svih komunalnih usluga;
- Pooštravanje kazni za ekološke prekršaje i kriminalitet kao i provođenje mjera za efikasniju kontrolu ekoloških prekršaja;

- Rješavanje statusa preduzeća BAGS Energotehnika, uključujući i pitanje eksploataisanja vode iz Peračkog vrela;
- Revidirati komunalne naknade, odnosno metod obračuna troškova odvoza smeća i drugih komunalnih naknada.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Prva faza osnivanja sarajevskog holdinga kroz restrukturiranje komunalne privrede i objedinjavanje srodnih komunalnih preduzeća;
- Sarajevo grad pitke vode – Nastavak izgradnje nove i rekonstrukcije kompletne vodovodne i kanalizacione mreže i pokretanje generacijskog projekta novog sarajevskog vodovoda;
- Provesti mjere za trajno sređivanje prostorno-planske dokumentacije i uspostavu učinkovitog sistema za upravljanje bazama podataka o stanju i raspoloživosti komunalne infrastrukture;
- Uvođenje jedinstvenog računa za komunalne usluge.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Projekt saradnje s lokalnom zajednicom na uvođenju naselja Rakovica, Osjek, Blažuj, Dobroševići i Bojnik u sistem kanalizacije KS, kao i rješavanje vodosnabdijevanja za navedena naselja.

Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Kontinuirana implementacija mjera energetske efikasnosti na javnim objektima; Sprovedba Modela EE – realizacija mjera energetske efikasnosti na objektima individualnog i kolektivnog stanovanja prema javnom pozivu iz 2019 godine; Implementacija mjera energetske efikasnosti na objektima koja koriste lica u stanju socijalne potrebe s akcentom na izmjenu sistema zagrijavanja ako se energija proizvodi iz fosilnih goriva i goriva koja pogoršavaju stanje kvaliteta zraka;
- Kontinuirana realizacija sanacije objekata oštećenih uslijed ratnog dejstva prema Registru iz 2019. godine, nakon usvojenog Pravilnika o kriterijima, načinu i izboru objekata;
- Kreiranje Registra objekata u KS koji su građeni azbestnim ili drugim štetnim materijalima za život stanovnika;
- Uspostava Centra za upravljanje kvalitetom zraka pri Ministarstvu na osnovu Elaborata iz 2019. i Kantonalnog ekološkog akcionog plana kao prelazni oblik do osnivanja samostalne institucije;
- Donošenje Odluke o izmjeni i dopuni odluke o zaštiti kvalitete zraka uvažavajući preporuke iz Studije o sistemima daljinskog grijanja i Studije o zaštiti urbanih ventilacionih koridora;

- Donošenje Zakona o poticajnoj stanogradnji i Zakona o stambenom fondu s ciljem olakšavanja troškova života za ciljane kategorije stanovništva, poput mlađih bračnih parova;
- Donošenje novog Zakona o prostornom uređenju uz prateće podzakonske akte;
- Izrada Strateške procjene utjecaja na okoliš na četiri urbanistička plana koja su u procesu izrade u Zavodu za planiranje s ciljem definisanja potrebne infrastrukture za održiv razvoj i podizanje kvalitete života;
- Izmjena Zakona o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrada s akcentom na pojačan inspekcijski nadzor u navedenoj oblasti i edukaciju predstavnika etažnih vlasnika;
- Uspostava novog zaštićenog prirodnog područja prirodna cjelina "Misoča i Čemerska planina" nakon okončanja Studije o valorizaciji;
- Razmotriti uspostavljanje novih zaštićenih prirodnih područja na lokalitetima Bjelašnice, Igmana, Visočice i Treskavice, s ciljem zaštite vodnih i šumskih resursa i biodiverziteta;
- Realizacija projekta "Nova Dariva" u saradnji s Općinom Stari Grad;
- Izgradnja turističko-rekreativnih sadržaja u Zaštićenom području Trebević s akcentom na održivi razvoj, uključujući botaničke bašte, sankališta i adrenalin park;
- Gradnja edukaciono-rekreacionog Eko Kampa na Bijambarama;
- Izmjena Zakona o javnim površinama u cilju lakšeg i bržeg postavljanja punionica za električna vozila;
- U saradnji sa Turističkom zajednicom i Zavodom za planiranje razvoja mapirati izletišta i zaštićena područja i ažurirati turističku signalizaciju radi disperzije posjetilaca i posjetiteljica i pristupačnijeg informisanja o dostupnosti lokacija i sadržaja;
- Implementacija preporuka i elemenata Studije o urbanim ventilacionim koridorima u smislu stvaranja zelenih koridora prema Elaboratu o parkovskim površinama;
- Izrada Studije o porijeklu emisija, uključujući sve izvore, i to: industriju, kotlovnice, saobraćaj, mala ložišta koja koriste ugalj, teška ulja, čvrsto gorivo;
- Uspostava odvojenog sistema prikupljanja otpada u svim institucijama KJP, KJU, zavodima i fondovima;
- Odrediti zone od historijskog gradskog jezgra pa dalje i regulisati zakonom pristup vozilima koja ne ispunjavaju zadate eko norme;
- Izgradnja javnih parkova od kojih jedan mora biti pet hektara veličine.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Uspostava nacionalnog parka na području Bjelašnice-Visočice-Treskavice-Kanjona Rakitnice shodno Prostornom planu SR BiH iz 1980. koji je još uvijek važeći Prostorni plan na teritoriji FBiH sa kojima moraju biti usklađeni svim ostali prostorni planovi nižeg reda;

- U zakonsku nomenklaturu ubaciti termin “zelena gradska površina”, a potom kao takvu i u urbanistički plan Sarajeva i regulacione planove gradskih općina, kako “zelena gradska površina” ne bi mogla i dalje biti regulacionim planom proizvoljno i regularno pretvarana u građevinsko zemljište što je trenutno slučaj;
- Kontinuirana podrška projekata zamjena peći i kotlova na čvrsta goriva, uključujući projekte nevladinog sektora;
- Pretvaranje lokaliteta Barice u turističko-sportsko-rekreativni centar uz saradnju lokalnih zajednica Centar i Stari Grad;
- Kupovina vozila za presađivanje odraslih stabala drveća.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Podizanje ekološke svijesti kroz resorna ministarstva obrazovanja, prostornog uređenja, kulture i sporta i kantonalne televizije tako što će se zajednički pomoći i osmisli program, animirajući i pozivajući umjetnice i umjetnike Sarajeva iz svih branši da honorarno učestvuju u njemu;
- Izrada i implementacija strategije o ograničavanju korištenja čvrstih goriva u sarajevskoj kotlini;
- Pristupiti odabiru lokacije i gradnji postrojenja u cilju smanjena količina otpada koje se odlažu na RCUO Smiljevići, te samim tim stvaranju nove vrijednosti;
- Realizacija prve faze projekta uređenja područja Stojčevac;
- Podrška projektima uređenja i razvoja područja Vrela Bosne;
- U saradnji sa jedinicama lokalne samouprave implementacija Elaborata o lokacijama zelenih otoka, niša i reciklažnih dvorišta s ciljem selektivnog prikupljanja otpada, kao i podjela kanti za dvolinijski sistem.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Puna implementacija Inicijative povezane sa strukturalnom reformom uređenja javne sigurnosti, koju je Skupština Kantona Sarajevo usvojila na svojoj 26. radnoj sjednici od 16. 6. 2020;
- Izrada novog Zakona o mirnim okupljanjima;
- Izraditi studiju potrebe Kantona Sarajevo u smislu broja ljudskih, materijalnih i organizacionih potreba i djelovati u skladu sa preporukama studije, uz sveobuhvatnu analizu i usklađivanje svih strateških dokumenata koji imaju isključive ili djelimične sigurnosne sadržaje;
- Izvršiti analizu i reviziju svih dokumenata/procedura kad je riječ o postupanju u vezi sa migracijama;

- Rješavanje problema osiguranja adekvatnog prostora za smještaj privremeno oduzetih vozila i imovine;
- Jačanje operativnih kapaciteta i ulaganje u bolju tehničku opremljenost policije;
- Implementacija Zakona o policijskim službenicima KS u smislu uvođenja i jačanja struke (vrste i stepena stručne spreme) kojima će se omogućiti prijem policijskih službenika stručno osposobljenih iz oblasti koje su usko povezane s obavljanjem policijskih zadataka;
- Provesti aktivnosti u cilju kontinuirane zastupljenosti adekvatne stručne i profesionalne zastupljenosti specifičnih zanimanja koja su usko povezana s poslovima sigurnosti i istraživanja krivičnih djela;
- Uspostavljanje transparentnog i pravičnog sistema nagrada, pohvala i odlikovanja za najhrabrije i najefikasnije službenike i službenice u radu;
- Inicirati usvajanje dodatnih propisa u oblasti sigurnosti saobraćaja s ciljem povećanja prevencije i oštrijeg sankcioniranja rizičnih ponašanja u saobraćaju;
- Donošenje Zakona o platama i naknadama policijskih službenika i službenica u Kantonu Sarajevo;
- Nastavak reformskih aktivnosti kroz izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakona o policijskim službenicima i usklađivanje podzakonskih akata s relevantnim zakonima.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Analiza pojedinih zakonskih odredbi koje se odnose na postupanje policijskih službenika i službenica u krivičnom i prekršajnom postupku s ciljem donošenja eventualne inicijative za izmjene i dopune relevantnih zakona radi omogućavanja efikasnijeg i djelotvornijeg djelovanja policijskog organa, odnosno policije u tim postupcima;
- Popunjavanje Uprave policije MUP-a KS nedostajućim policijskim službenicima i službenicama i stvaranje neophodnih zakonskih, podzakonskih i drugih uvjeta, kako za zapošljavanje, tako i unapređenje;
- Potpuna implementacija Akcionog plana za prevenciju teških krađa motornih vozila i sistema videonadzora;
- Izgradnja zgrade Uprave policije/MUP-a KS sa modernim operativnim centrom i svim drugim pratećim sadržajima neophodnim za rad policije;
- Nadogradnja objekta Prve PU i dogradnja objekta IV PU;
- Jačanje antikoruptivnih kapaciteta policije te digitalizacija u skladu sa mogućnostima svih segmenata policijskog rada i djelovanja, ali i drugih službi uključujući nabavku i instalaciju opreme u radnim prostorima s ciljem efikasnijeg rada, ali i prevencije korupcije i koruptivnog ponašanja;
- Sistemske aktivnosti na projektu uspostavljanja helikopterske jedinice MUP-a KS te stvaranje neophodnih uvjeta za nabavku višenamjenskog helikoptera za operativne poslove MUP-a kao

i za civilne potrebe – podrška za medicinske intervencije, elementarne nepogode, požare, poplave, zemljotres i sl;

- Uvođenje videonadzora na veći broj turistički atraktivnih lokacija u Sarajevu.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Donošenje uredbe o radnim mjestima državnih službenika/službenica i namještenika/namještenica na kojima se obavljaju poslovi pod posebnim uvjetima i odgovornostima uz analizu eventualnih prijedloga svakog radnog mjesta;

Ministarstvo za boračka pitanja

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Bolje informisanje boraca i borkinja o pravima, mogućnostima i načinu njihovog ostvarenja;
- Uspostava jedinstvene baze boračkih udruženja, projekata, aktivnosti i finansiranja tih udruženja na svim nivoima;
- Utvrditi mjere ekonomskog osnaživanja pripadnika i pripadnica boračke populacije kroz specifične modele samozapošljavanja, socijalnog poduzetništva, boračke zadruge i slično;
- Nastojati ostvariti potpunu koordinaciju i saradnju s općinama u vezi s boračkim pitanjima;
- Planski pristupiti obnovi spomen-obilježja u saradnji s općinama i Gradom Sarajevom;
- Provesti reviziju u vezi s Pravilnikom za utvrđivanje prava na banjsko i klimatsko lijeчење (medicinska rehabilitacija);
- Podrška prekvalifikaciji i profesionalnoj edukaciji boračke populacije s ciljem zapošljavanja;
- Nastavak procesa stambenog zbrinjavanja boračke populacije i članova/članica njihovih porodica prema jasnijim i transparentnijim kriterijima;
- Jačanje kantonalnog stipendijskog Fonda „Ikre“ za stipendiranje djece pripadnika i pripadnica boračke populacije te stipendiranje i drugog ciklusa studija;
- Nastavak i finalizacija programa zapošljavanja sve djece šehida i poginulih boraca u KS.
- Donošenje podzakonskih akata o novčanoj egzistencijalnoj naknadi.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Objediniti, unificirati i znatno smanjiti broj podzakonskih akata, a posebno uredbi i pravilnika koji tretiraju boračku populaciju;
- Isključivo programsko finansiranje boračkih udruženja.

Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih

Odgoj i obrazovanje

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Intenziviranje kurikularne reforma – puna reforma nastavnih planova i programa s fokusom na dijete;
- Formiranje Instituta za preduniverzitetsko obrazovanje;
- Izrada novih i pravičnih akata i stvaranje uvjeta za potpunu realizaciju inkluzivne nastave;
- Unapređenje i standardizovanje oblasti odgoja te razvoj posebnih odgojnih programa u školstvu;
- Razvoj kapaciteta za obavezno predškolsko obrazovanje. Nastavak intenzivnog širenja obuhvata djece u predškolskom obrazovanju i mogućnosti privremenog subvencioniranja privatnih vrtića do osposobljavanja neophodnih kapaciteta JU djeca Sarajeva;
- Otklanjanje uočenih nedostataka u primjeni eksterne mature u skladu sa kurikularnom reformom;
- Optimiziranje standarda nastavničkih kompetencija za svaki nivo i vrstu nastavničkog poziva;
- Pokretanje novih programa prekvalifikacije i dokvalifikacije i projekata cjeloživotnog učenja;
- Usvajanje standarda i kriterija za finansiranje predškolskog odgoja i obrazovanja;
- Uvođenje eksperimentalnog programa u bar jedan vrtić u JU Djeca Sarajeva, koji će korištenjem inovativnih metoda obogatiti kurikulum i dati moguće smjernice i modele novih inkluzivnih i inovativnih programa za djecu Sarajeva;
- Revizija statusa i uloge centara za obrazovanje djece s invaliditetom;
- Analiza upisne politike u kontekstu društvene i privredne potrebe s ciljem sprečavanja proizvodnje teško upošljivog srednjoškolskog kadra;
- Dovršetak gradnje i puštanje u funkciju osnovne škole i vrtića na Šipu u saradnji sa lokalnom zajednicom;
- Grantovi za produkciju programa TVSA, kako naučnih i obrazovnih emisija, tako i programa za djecu i omladinu; edukativnih crtanih filmova i serija za djecu o očuvanju okoliša, higijeni, lijepom ponašanju i drugim temama.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Kreiranje udžbeničke politike; osigurati preduvjete da se kreiraju savremeni, kvalitetni udžbenici i nastavnički materijali, uz uključivanje akademске zajednice u proces;
- Besplatni udžbenici uz prethodno uvođenje standarda za finansiranje;
- Stvaranje uvjeta za otvaranje produženog boravka u svim osnovnim školama;

- Stvoriti mogućnosti pružanja usluga pedagoškog odgoja i obrazovanja u kući, posebno za djecu mlađu od tri godine;
- Optimizacija i stvaranje uvjeta za primjenu Zakona o obrazovanju odraslih u pravcu smanjenja ograničenja za subjekte i institucije koje smiju provoditi ovaj vid obrazovanja i proširiti spisak subjekata (ministarstva, organizacije, institucije) za kreiranje Plana obrazovanja odraslih;
- Stvoriti uvjete za pokretanje besplatnih univerzalnih škola sporta;
- Obezbijediti kontinuiranu pomoć i po potrebi interventna sredstva udruženjima koja su involvirana u problematiku djece sa poteškoćama u razvoju dok se ne sprovedu mjere iz ove oblasti;
- Uvođenje pristupačne zdrave ishrane u odgojne i obrazovne ustanove;

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Nastavak rekonstrukcije i obnove vrtića i povećanje i poboljšanje smještajnih kapaciteta;
- Uklanjanje svih arhitektonskih barijera u školama i potpuna pristupačnost školskih prostora svim učenicima i učenicima;
- Nastavak rekonstrukcije i obnova svih državnih škola uz uspostavljanje standarda infrastrukturne i tehničke opremljenosti, standardizacija putem podzakonskih akata;
- Potpuna digitalizacija procesa osnovnog i srednjeg obrazovanja, debirokratizacija i smanjenje papirologije kako bi se obrazovni kadar mogao posvetiti kvaliteti nastave;
- Revidiranje mreže osnovnih škola u cilju efikasnijeg korištenja ljudskih i materijalnih resursa;
- Izgradnja osnovne škole Stup II u saradnji sa lokalnom zajednicom.

Nauka, visoko obrazovanje i mladi

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Saradnja Ministarstva obrazovanja i Ministarstva finansija na uspostavljanju održivog fonda za nauku čijim sredstvima bi se finansirao naučno-istraživački rad. Uvođenje olakšica za sredstva koje privatne kompanije iz zemlje i inostranstva ulože u fond;
- Aktivna podrška i intenziviranje borbe protiv šovinizma, rasne, etničke i vjerske mržnje kod mlađih;
- Osnivanje fonda za mlade, kao budžetske stavke ministarstva, bez uvođenja posebnih nameta za ovu namjenu;
- Stvaranje uvjeta za potpunu akademsku, naučnu i institucionalnu autonomiju Univerziteta i njegovu pravnu integraciju;
- Analiza upisne politike u kontekstu društvene i privredne potrebe, s ciljem sprečavanja proizvodnje teško upošljivog kadra;

- Uvođenje budžetskog izdvajanja za potporu naučnim i stručnim istraživanjima u iznosu 1% budžeta;
- Ustavljanje fonda za stipendiranje doktorskih disertacija najboljim studentima i studenticama na UNSA;
- Razdvojiti Zakon o visokom obrazovanju i Zakon o UNSA donošenjem novog Zakona o visokom obrazovanju i posebnog zakona o UNSA;
- Stipendiranje studenata nastavničkih fakulteta;
- Podržati provođenje dodatnih programa edukacije mladih iz oblasti zdravih stilova života, prevencije ovisnosti i socijalnih kompetencija;
- Dosljedna primjena obaveza proisteklih iz Zakona o mladima FBiH;
- Podrška interdisciplinarnom modelu visokog obrazovanja.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Modernizacija postojećih studentskih domova i JU Studentski centar u saradnji s višim nivoima vlasti i drugim kantonima, vraćanje ovih kapaciteta njihovoј primarnoj namjeni;
- Osigurati efikasniji rad savjetodavnih tijela za mlade pri Skupštini i razvijati sisteme podrške u institucijama izvršne vlasti;
- Objediti registar stipendija svih nivoa vlasti na području Kantona Sarajevo.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Uklanjanje svih arhitektonskih barijera u znanstvenim i visokoobrazovnim institucijama i potpuna pristupačnost svim učenicima i učenicama;
- Revitalizacija i izgradnja kampusa UNSA;
- Potpuna digitalizacija procesa visokog obrazovanja, debirokratizacija i smanjenje papirologije kako bi se akademski kadar mogao posvetiti kvaliteti nastave i naučno-istraživačkom radu;

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Implementacija reforme rada Službe za zapošljavanje na osnovu predloženih reformi Situacione analize koju je izradilo Vijeće za reformu tržišta rada;
- Donošenje novog Zakona o socijalnoj zaštiti Kantona Sarajevo;
- Transformacija Doma Bjelave i formiranje malih porodičnih domova;
- Završetak druge faze projekta "Socijalna mapa Kantona Sarajevo";

- Proširenje jedinstvene baze korisnika i korisnica na općine koje prihvate saradnju;
- Uvođenje nove usluge javnog restorana i uvezivanje u sistem javnih kuhinja u Kantonu Sarajevo;
- Uspostava novog prihvatilišta za beskućnike i beskućnice u Kantonu Sarajevo;
- Pokretanje mreže dnevnih centara za osobe s teškoćama u razvoju u partnerstvu sa nevladinim organizacijama i udruženjima;
- Pokretanje programa sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja djece bez roditeljskog staranja;
- Pokretanje preventivnih programa socijalne zaštite;
- Otvaranje zgrade Porodičnog savjetovališta i povećanje dostupnosti usluga ove ustanove za veći broj građana KS;
- Osnaživanje i podrška hraniteljstvu kroz jačanje Službe za hraniteljstvo Centra za socijalni rad;
- Nove prostorije za Službu socijalne zaštite Novo Sarajevo u saradnji s Općinom Novo Sarajevo;
- Uvezivanje struke i nauke kroz redovne tematske susrete i naučno-stručne projekte;
- Osigurati radno iskustvo svima kroz akreditiranje svih institucija i donošenje planova prijema volontera;
- Određivanje i redefiniranje cijena socijalnih usluga;
- Kampanja borbe protiv prosjačenja i trgovine ljudima, u saradnji sa MUP-om;
- Uspostavljanje fleksibilnog sistema socijalnih kratkoročnih i srednjoročnih programa s ciljem postavljanja prepostavki za prelazak sa pasivnog sistema socijalnih transfera na aktivni sistem socijalnih investicija;
- Uspostavljanje mehanizma koordinacije socijalnih politika između Kantona Sarajevo, Federacije BiH, Grada Sarajeva i općina u Kantonu Sarajevo (uz prepostavku prihvatanja saradnje svih aktera);
- Povećanje socijalnih naknada Kantona Sarajevo;
- Donošenje Zakona o Ekonomsko-socijalnom vijeću s ciljem uključivanja sindikata i poslodavaca i poslodavki u donošenje svih značajnijih odluka u Kantonu Sarajevo;
- Aktivan doprinos u suočavanju s migrantskom krizom kroz redovan rad i djelovanje Tima za suočavanje sa migrantskom krizom;
- Uvođenje samohranih roditelja kao posebne kategorije u Zakon o socijalnoj zaštiti Kantona Sarajevo;
- Proaktivno djelovanje Centra za socijalni rad kroz uvođenje jedne preventivne posjete svakom korisniku i korisnici najmanje jednom godišnje;
- Zdravstveno osiguranje svoj djeci do 18. godina;

- Implementacija procesa supervizije za stručne uposlenike i uposlenice ustanova socijalne zaštite;
- Implementacija odluke o održavanju spomenika civilnih žrtava rata;
- Kampanja promocije hraniteljstva u kući;
- Završetak svih obaveza Kantona Sarajevo na projektu zatvaranja Kolektivnog centra u Hrasnici;
- Jednokratna pomoć za socijalno ugrožene porodilje u iznosu od 1.000 KM;
- Uvođenje hraniteljskog dodatka;
- Ušteda budžetskih sredstava rješavanjem imovinsko-pravnih pitanja zgrade za socijalno stanovanje na Otesu;
- Razdvajanje aktivne i pasivne baze tražitelja i tražiteljica poslova u Službi za zapošljavanje;
- Definiranje mreže socijalne zaštite i puta korisnika i korisnica;
- Povećanje džeparca korisnika i korisnica ustanova socijalne zaštite;
- Inicijativa za uspostavu jedinstvene baze osoba s invaliditetom u saradnji s institucijama FBiH i BiH;
- Nastaviti sa radom formiranog Vijeća za reformu tržišta rada za područje KS;
- Prava porodilja koje su u radnom odnosu uskladiti sa međunarodnom Konvencijom C103 o zaštiti majčinstva. Ova Konvencija je ratificirana i dio je Ustava BiH;
- Federaciji BiH uputiti inicijativu za ujednačavanje prava osoba s invaliditetom neovisno o razlozima nastanka invalidnosti, a u skladu sa ratificiranom međunarodnom konvencijom koja je dio Ustava BIH;
- Posebni programi pomoći dugoročno nezaposlenim osobama.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Transformacija rada Gerontološkog centra s ciljem pojačanja usluge podrške u kućama korisnika i korisnica;
- Razvoj usluge pomoći u kući;
- Inicijativa za uspostavu jedinstvene baze osoba s invaliditetom u saradnji s institucijama FBiH i BiH (u ovisnosti od raspoloženja za saradnju).

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Uklanjanje arhitektonskih barijera u svim ustanovama i institucijama Kantona Sarajevo;
- Uspostavljanje međuresorne radne grupe s ciljem rješenja problema istaknutih u analizi “Životni put osobe s invaliditetom”;

- Revizija statusa i zatvaranje poglavlja interna raseljenih osoba u Kantonu Sarajevo;
- Izgradnja nove zgrade Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba.

Ministarstvo zdravstva

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Finansiranje i cijelovita primjena osnovnog paketa zdravstvenih prava za neosigurana lica shodno Zakonu o zdravstvenom osiguranju FBIH i Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava
- Potpuna informatizacija ustanova javnog i privatnog zdravstvenog sistema u KS;
- Definisati funkcionisanje referalnog sistema zdravstvene zaštite KS u skladu sa zakonskim odredbama i preporukama struke;
- Broj timova porodične medicine uskladiti sa brojem i potrebama stanovništva u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave – općinama;
- Planirati i obezbijediti nedostajući zdravstveni kadar prema iskazanim potrebama na osnovu stvarnih analitičkih pokazatelja;
- Svoj insulin ovisnoj djeci u KS obezbijediti aparate za senzorsko mjerjenje glukoze u krvi;
- Rebalans finansijskog plana ZZOKS sa ciljem pravične i transparentne raspodjele sredstava u skladu sa planiranim i pruženim uslugama zdravstvenih ustanova;
- Podržati proces uključenja svih zdravstvenih ustanova KS u nastavni proces fakulteta i škola medicinske grupacije, kao i za obavljanje propisanih dijelova programa pripravničkog i specijalizantskog staža;
- Sprovoditi aktivan nadzor rada Ljekarske komore KS u skladu sa propisanim zakonskim aktima, kao i svih drugih registrovanih komora iz djelatnosti zdravstvene struke;
- Osnažiti ljudske resurse Ministarstva zdravstva KS;
- Obezbijediti nastavak kontinuiranog sufinansiranja Roditeljske kuće u Sarajevu;
- Implementacija Zakona o javno-privatnom partnerstvu zdravstvenog sektora u KS;
- Uspostava registara oboljelih od različitih oboljenja, prvenstveno registra djece sa poteškoćama u razvoju i registra oboljelih od dijabetesa u svrhu planiranja pomoći ovim kategorijama, a u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka;
- Osigurati zdravstveno osiguranje svim povratnicima i povratnicama u entitet RS, koji su prijavljeni u KS.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Zdravstveno osiguranje za sve stanovnike i stanovnice Kantona Sarajevo, u saradnji sa lokalnim zajednicama;
- Donošenje novog Plana restrukturiranja zdravstvene djelatnosti i reorganizacije zdravstvenih ustanova;
- Revidiranje Odluke o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava, kao i osnova i mjerila za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama;
- Revidiranje postupaka ugovaranja usluga zdravstvene zaštite u skladu sa važećim propisima;
- Povećanje broja i obima preventivnih programa Zavoda za javno zdravstvo, unapređenje sistema prevencije bolesti i promocije zdravog života. Izrada projekcije zdravstvenih potreba u KS i preporuka za Zavod zdravstvenog osiguranja i cijeli zdravstveni sistem KS;
- Izrada strategije zadržavanja zdravstvenog kadra na prostoru KS;
- Centralizacija javnih nabavki za potrebe zdravstvenih ustanova u KS;
- Donošenje strategije razvoja Zdravstvenog sistema za KS;
- Analiza i postupna reorganizacija Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta zdravstvenih javnih ustanova. Postojeće sistematizacije prekomponovati u skladu sa realnim potrebama ustanova i sistema za naredni desetogodišnji period s utvrđenom dinamikom njihovog stupanja na snagu, uz očuvanje postojećih radnih mesta i dugoročno kvalitetnije balansiranje medicinskog i nemedicinskog kadra;
- Izjednačavanje standarda za javne i privatne zdravstvene ustanove, prakse i laboratorije uz pojačani inspekcijski nadzor;
- Sprovesti pilot-projekat uspostave DRG sistema finansiranja u odabranim zdravstvenim ustanovama i za određene grupe pacijenata uz planiranje dalje implementacije;
- Provođenje Odluke o osnovnom paketu zdravstvenih prava u dijelu koji se odnosi na neosigurana lica u KS;
- Projekti sistematskog skrininga oboljenja kod rizičnih grupa;
- Sufinansiranje edukacija i naučno-istraživačkog rada od strane Ministarstva zdravstva KS;
- Osnivanje kantonalnog hospisa za terminalno oboljele osobe.

Narod i pravda

Socijaldemokratska partija BiH

Naša stranka

Klub samostalnih zastupnika